

Krav til ny strategi for bioøkonomi

[Johan C. Løken](#)

Norge bør bruke kapital og ledig kapasitet i økonomien til å satse på bioøkonomien. Her er 12 råd til regjeringen som nå arbeider med sin bioøkonomi-strategi.

7. mars 2016

SPRE KUNNSKAP - DEL DENNE ARTIKKELEN!

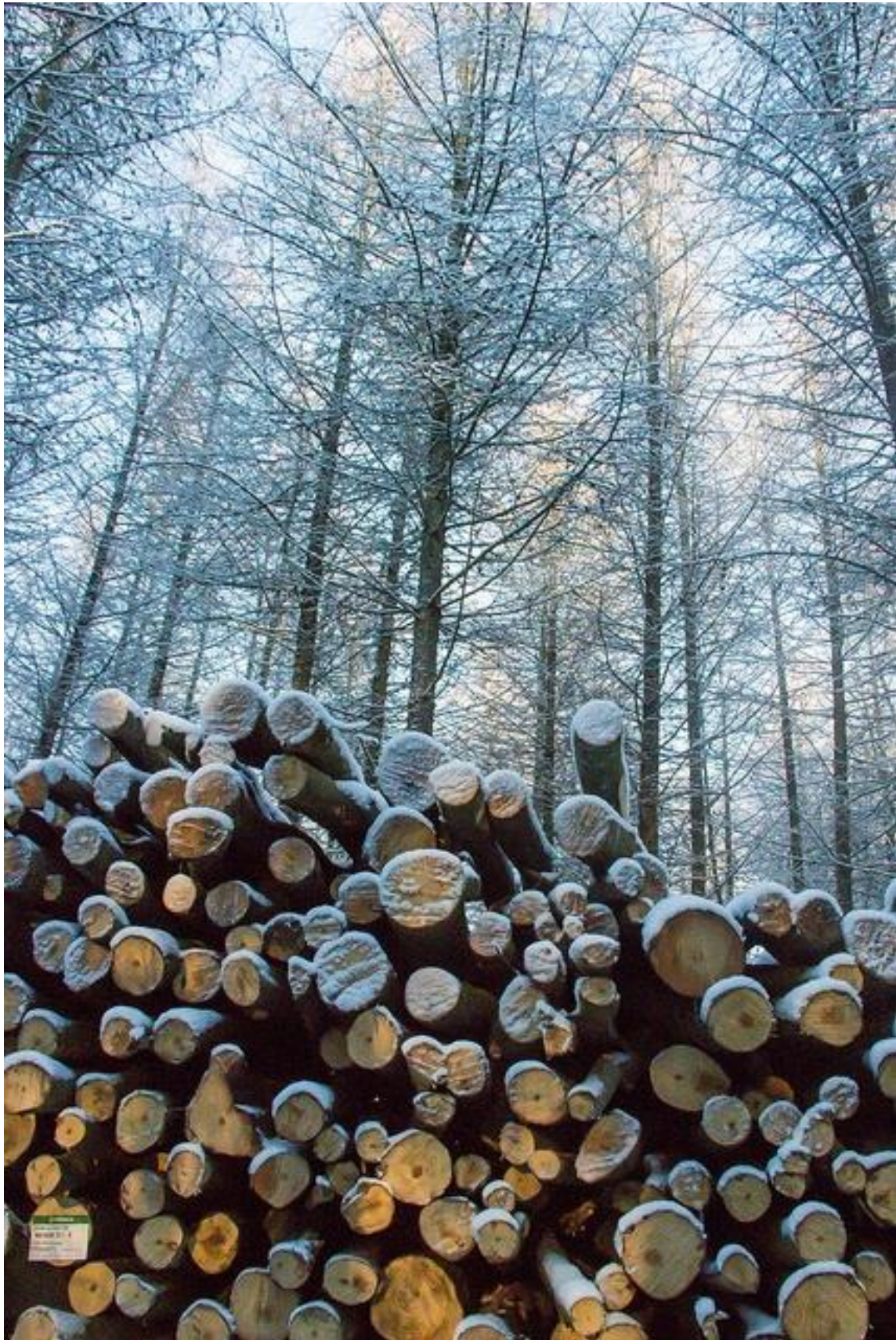
3

FacebookMer...

DELINGER

[Støtt oss!](#)

Det er store ressurser i skogen. Satsing på bioøkonomi kan gi både klimagevinst og verdiskaping, mener Johan C Løken. (Foto: Susanne Nilsson)

Bioøkonomiens næringspolitiske innovasjon er at det vi kaller primærnæringene – fiskeri, jordbruk, husdyrbruk og skogbruk – behandles som en helhet.

Disse fotosyntesenæringene forstås som en sektor hvor også leverandører, videreforedlere og distributører inngår.

Gjennom dette bioøkonomiske paradigmeskiftet omfattes også klimapolitikken og energipolitikken.

Privat og offentlig norsk kapital bør raskt etablere seg med en eierstrategi med sikte på å bli best i verden. Det ligger store gevinster i å være strategisk plassert i den nye grønne bølgen.

Ved å legge om og forsterke politikken kan regjeringen bidra til at bioøkonomien får et virkelig løft.

12 konkrete forslag til Regjeringens bioøkonomistrategi

1. Bruken av ulike offentlige virkemidler trappes opp slik at de norske utviklingsprosjektene for å produsere fôr til husdyr og fisk fra skogen forseres.
2. Det iverksettes raskest mulig pilotprosjekter for småskala testprosjekter for produksjon og bruk av biokull. Dette skjer i samarbeid med de institusjonene som er etablert for å utvikle karbonfangst fra fossile varmekraftverk.
3. Planteprogrammet trappes opp på nivå med forutsetningen i Klimameldingen.
4. Det vedtas et program for gjenreising av eikeskogene.
5. Skogsgjødslingsprogrammet trappes opp på nivå med forutsetningen i Klimameldingen.
6. Hohle-utvalgets forslag til skogplanteforedling gjennomføres så snart som mulig.
7. Det vedtas et program for vesentlig økt bruk av tre i offentlige bygg og anlegg.
8. Det vedtas et program for vesentlig økt urban bruk av tre.
9. For å legge til rette for raskere og mer effektiv utnyttelse av nye bioteknologiske metoder utvikles det en strategi sammen med danske interesser.
10. For å legge til rette for økt bruk av biomasse fra skogen til biodrivstoff og varmekraftpellets utformes en felles strategi med Sverige og Finland.
11. Det utredes en strategi for norsk medvirkning i global skogreising.
12. I samarbeid med Frankrike og EU utredes mulighetene for relevant norsk medvirkning i det franske «jordbunnsinitiativet».

[Det norske Skogselskap har gitt en uttalelse til regjeringens arbeid med en bioøkonomistrategi – «50 teser om bioøkonomi».](#)

Vår Herres viktigste oppfinnelse

Plantenes fotosyntese – på land og i havet – er helt grunnleggende – det er Vår Herres viktigste oppfinnelse. I denne prosessen gjøres sollyset om til plantemateriale. Karbondioksid som i likhet med sollyset finnes i uendelige mengder og er gratis, er et livsviktig råstoff. I tillegg trenger plantene vann, mineraler og jordsmonn.

Glem ikke suksesshistorien landbruk

Menneskeheten har hatt en enorm suksess ved å optimalisere denne prosessen. Gjennom lang tid har produksjonen av mat økt raskere enn behovet. Potensialet for økt produksjon er stort. Ny kunnskap om genene er en nøkkel. Bioteknologien byr på nye store gevinster: Mer produktive planter, mer effektiv produksjon og distribusjon, omdannelse av biomasse til fôr og energi, samt utallige andre produkter.

Det magiske i bioøkonomien er kombinasjonen av «den gamle fotosyntesen» og «den nye bioteknologien».

Når de vedaktige plantene kan erstatte alt vi ellers får fra jordbruket og de fossile ressursene, står vi utvilsomt overfor et tidsskille; Den tredje bølgen hvor menneskeheten så å si vender tilbake til skogen.

Menneskene i vår del av verden forlot skogen og ble bønder for om lag 10 000 år siden. Dette var den første landbruksrevolusjonen.

Den andre landbruksrevolusjonen – eller den industrielle tidsalderen – tok befolkningen ut av landbruket. Denne formidable veksten ble helt avgjørende muliggjort av billige fossile ressurser.

Gjennom bevisst bruk av skogen kan vi ta store mengder karbondioksid ut av atmosfæren. De norske skogene fanger en mengde tilsvarende våre totale utslipp og lagrer om lag halvparten.

Det grønne karbonkretsløpet er mye større enn det sorte

I den klimapolitiske debatten har det ikke vært oppfattet at den totale årlige utvekslingen av karbondioksid mellom plantene og atmosfæren har et omfang som rundt regnet er det tidobbelte av frigjøringen av karbondioksid ved nyttiggjøring av fossile kilder.

Den bioøkonomiske revolusjonen vil nyttiggjøre seg mye mer av den planteveksten som nå råtner og går tilbake til atmosfæren.

Skogen utgjør et levende biologisk lager som kan økes og brukes mer effektivt gjennom aktiv skogpolitikk.

Ny og gammel teknologi tilbyr en rekke muligheter til å bygge karbonlagre som avlaster atmosfæren.

Fra skogbrukets side har vi en stor mulighet i form av trelast. Biokull er en særdeles spennende kanal til å øke karbonlageret i jordsmonnet og samtidig gjødsle jord og skog. Omlegging av beitemetodene og plantedyrkingen i åker har også mye å by på med en slik virkning.

I dynamiske bioøkonomistrategier fanges alle disse mulighetene.

Fra Paris til Elverum

I januar åpnet Norsk Skogmuseum på Elverum sin nye utstilling [«Det fantastiske treet»](#). Det er ingen vanlig utstilling. Den er en skulptur, et høyteknologisk vidunder og nesten et teater. Treet er åtte meter høyt, det er bygget av aluminiumsrør som er viklet sammen. Skognæringen har stilt opp med det meste av de åtte millionene prosjektet kostet.

Formålet er å forklare fotosyntesen. Fotosyntesen er planterikets store hemmelighet. Den er livsviktig. Det finnes ingen form for mat som ikke er et resultat av det den eldre generasjon lærte som kulldioksidassimilasjonen.

Åpningen av den nye utstillingen på Skogmuseet fant sted rett etter at Paris-avtalen ga nytt håp om at verden vil la seg redde ved å satse på skogen. Paris-avtalens genialitet ligger i at tiltakene fremmes ut

fra det som passer hvert enkelt land. Derfor satser mange land på skogen, og det er verdt å merke seg at dette særlig gjelder de to mest folkerike landene Kina og India.

Foran Paris-møtet tok Frankrike et meget spennende initiativ i form av «4 promille-planen»: [«The 4 o/oo initiative – Soils for food security and climate»](#). I den legges det opp til en global strategi hvor jordsmonnet hvert år øker med 4 promille. Nye driftsmåter i landbruket skal da kunne håndtere hele klimakrisen ved økt karbonlager i jordsmonn og skog.

Fotosyntesefylket Hedmark

«Mitt» fylke, Hedmark, er fotosyntesefylket framfor noe annet. Jeg trekker særlig fram skogen vår. Tilveksten i mitt fylke er vel fire millioner kubikkmeter pr år. Hver kubikkmeter tar to tonn karbondioksid ut av atmosfæren gjennom fotosyntesen. Det gir en bruttobinding på over åtte millioner tonn karbondioksid. Dette er det femdobbelte av de samlede utslippene av karbondioksid i vårt fylke.

Lytt til mannen bak «Energigården»

Landbruks- og matdepartementet har nettopp lagt fram en meget omfattende utredning om [klima og bioøkonomi](#). Utredningen som har vært ledet av Erik Eid Hohle – eier av Energigården – er forankret i de andre viktige departementene.

Den viser klart at en rekke klimatiltak i skogen gir store bidrag med en meget høy kostnadseffektivitet. Disse har lenge vært kjent og dokumentert, men motarbeidet av noen av departementene og deler av miljøbevegelsen. Regjeringen bør straks gjøre seg nytte av alle disse lavthengende fruktene. Skog- og tresatsingen er høyst modne frukter.